

nen, og jeg synes sådan set, at generelt er det klogt, at politikere forbeholder sig retten til – jeg vil ikke sige at blive klogere, for det ville være et forkert udtryk i den sammenhæng, men til at tage et nyt standpunkt, fordi der er sket nogle ting. Det gør jeg såmænd også selv en gang imellem, så den ret forbeholder jeg mig også.

Så vil jeg sige, at jeg synes faktisk, fru Hanne Severinsen på meget fin vis i denne debat netop har redegjort for, hvorfor man indtager et andet standpunkt, hvorimod jeg måske nok synes, at den konservative ordfører kom lige lovlig let hen over, hvorfor man nu har et nyt standpunkt, og fik beskylldt andre partier for at lave politisk plat på en måde, som jeg ikke synes hører hjemme her.

Jeg anerkender fuldt ud, at det er en drøftelse om, hvilke midler der skal til for at presse russerne, men selvfølgelig er det afgørende spørgsmål: Skal man bare slå en streg over de krænkelser, der er sket, og sige: Jamen o.k., nu glemmer vi det bare, og vi rejser alligevel ikke nogen sag, for nu er de ved at komme ind på ret kurs? Her siger vi fra Kristeligt Folkeparti: Nej, vi vil fortsat godt have det spørgsmål afklaret, uanset at der er spæde forhåbninger om, at russerne måske er på vej til at give sig i denne sag.

Kl. 13.45

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil gerne takke for en heftig, men også væsentlig debat, fordi det er meget væsentligt, at Folketinget på tværs af alle partierne markerer utilfredshed med tempoet – det går trods alt frem, men altså alt for langsomt – og markerer, at menneskerettighedskrænkelserne er fuldstændig uacceptable, at Folketinget på tværs af begge vedtagelser, og det vil sige på tværs af hele Folketinget, over for Rusland markerer, at der skal en politisk løsning til, og at den tjetjenske befolkning skal behandles anstændigt efter menneskerettighederne og have politiske rettigheder som ethvert andet folk. Uanset vedtagelser kan jeg på debatten forstå, at det er vi enige om.

Det, vi er uenige om, er altså midlerne, og her har vi haft forskellige positioner og vurderet situationen forskelligt, efterhånden som den har udviklet sig. Her er der så uenighed. Nogle mener ikke, den har forandret sig så meget, at det betyder, at man skal indtage en anden position. Andre mener, den har forandret sig så meget, at man bør indtage en anden position. Men vi er enige om målet.

Jeg mener, at både fru Elisabeth Arnold og hr. Jann Sjørnsen har holdt nogle meget fremragende og væsentlige indlæg, og de har jo stået på hver sin vedtagelse. Jeg mener, de var meget væsentlige, fordi de begge to åbnede for, at der bør være en seriøs overvejelse i retning af, hvordan vi bedst fremmer vores mål. Man har vurderet lidt forskelligt med hensyn til sagsanlæg eller ikke sagsanlæg, men man var åben over for en revurdering af situationen, og det er jo det, der skal til.

Vi har lagt vægt på, at der siden sidste sommer i forbindelse med den politiske udvikling her i januar måned er blevet åbnet for en forfatningsudvikling i Tjetjenien. Der er kommet en forfatningskommission, og forslagene til forfatningskommissionen skal være afleveret senest i april, og det er dog trods alt et pænt tempo, når jeg tænker på, hvor mange år det har taget for os at lave en forfatning. Der skal et referendum til bagefter, og der skal afholdes et nyvalg. Det er trods alt ting, som vi vil lægge vægt på, og som vi vil fastholde i vore bilaterale samtaler. Hr. Ivanov nævnte det for mig den 6. marts i år, og det vil sige, at næste gang han kommer herop i løbet af foråret, vil det være noget, vi kan holde fast på: Hvordan er det gået med den forfatningskommission, og hvornår kommer referendummet? Det giver muligheder for at arbejde videre, at det er blevet sagt til mig, både offentligt og bilateralt, og det giver også mulighed for at fastholde multilaterale handlinger.

Vi kan være uenige om, hvor meget Europarådet har ændret holdning, men nu har jeg oplæst punkt 25 i den seneste beslutning fra Europarådet, og jeg kan også tage punkt 26, hvor Europarådet på baggrund af samarbejdsgruppen mellem Europarådet og Rusland om Tjetjenien, udtrykker som sin mening, at det først og fremmest drejer sig om – »principal task« hedder det – at lette og støtte det initiativ til en politisk løsning, som man blev enige om sammen med tjetjenerne, der var til stede ved det andet konsultationsmøde i Strasbourg i november 2001.

Det er den seneste tekst, så jeg synes altså, der er bevægelse, også blandt dem, vi lyttede til sidst. Det behøver vi ikke diskutere længere, og det er mine afsluttende bemærkninger.

Jeg lægger vægt på at forklare, at det er vigtigt at fastholde russerne på disse fremskridt, og det er også vigtigt at holde øje med menneskerettighedskrænkelserne; det er vi også enige om her i Folketinget. Det er vigtigt at foreholde rus-